

Kursplan

Teologins historia, 10 högskolepoäng The History of Theology, 10 ECTS-credits

Kod	ST401H	Giltig från	Höstterminen 2025
Ämnesgrupp	Systematisk teologi	Fastställd	2025-02-17
Nivå	A1N, avancerad nivå 1	Senast ändrad	2025-02-13

Behörighetskrav

Kurser i teologi eller religionsvetenskap om minst 120 hp varav minst 15 hp i systematisk teologi på grundnivå 2, eller motsvarande. Dessutom krävs kunskaper i svenska och engelska motsvarande kraven för grundläggande behörighet.

Mål

Kunskap och förståelse

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa bred kunskap om viktiga historiska tänkare och strömningar inom teologin och kunna redogöra för hur dessa påverkat teologins utformning i historia och nutid.

Färdighet och förmåga

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa förmåga att med adekvata metoder kritiskt kunna analysera och tolka teologiska texter från olika tidsepoker och även med begränsad information bedöma deras relevans i relation till andra historiska tänkare och aktuell forskning,
- visa förmåga att presentera dessa resultat muntligt och skriftligt, samt
- visa färdighet att självständigt arbeta med primärtexter för att ge kritiska och konstruktiva bidrag till den systematisk teologiska användningen av historiskt material.

Värderingsförmåga och förhållningsätt

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa förmåga att kunna värdera historiskt material med hänsyn till relevanta samhällsfaktorer och etiska aspekter, samt
- kunna problematisera sin egen tids förståelse i ljuset av andra historiska epokers utgångspunkter.

Innehåll och arbetsformer

Systematisk teologi bedrivs alltid i relation till sin historia. Studiet förutsätter därför kännedom om centrala teologer och strömningar i historien samt en förståelse för hur historiskt material kan aktualiseras och diskuteras i modern teologi. Kursen bygger på gemensam läsning av viktiga primärtexter vilket inkluderar en fördjupning i ett centralt teologihistoriskt tema som också diskuteras konstruktivt i relation till aktuell teologisk diskussion. Tonvikten ligger på en gemensam kritisk och konstruktiv läsning av historiska primärtexter av Irenaeus, Gregorios av Nyssa, Augustinus, Anselm, Thomas Aquino, Luther, Calvin, Schleiermacher, Barth samt feministisk teologi. Speciellt vikt läggs vid tolkningen av på centrala teologiska frågor under kyrkans olika perioder. Bearbetning av primärtexterna förbereds med skrivna rapporter.

Kursen ger vidare möjlighet att fördjupa kännedomen om en viktig representant för modern teologi såsom Tillich, Bultmann, Bonhoeffer, Rahner, von Balthasar, Pannenberg, Moltmann, McFague, Johnson, Lossky, Gutierrez, Hauerwas. Varje student följer ett eget valt tema genom kursens primärtexter som slutredovisas i ett skriftligt PM.

Examinationsformer

Textseminarium: Bearbetning av primärtexter som förbereds genom skriftliga rapporter. (AI-nivå 3, 4,5 hp)

Muntlig redovisning: Presentation av en modern teologisk tänkare. (AI-nivå 4, 1 hp)

PM: Arbete utifrån eget valt tema, 4000 ord. (AI-nivå 3, 4 hp)

* används för att markera de examinationsformer där differentierade betyg inte ges. Om studenten har ett beslut från ALT om särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinatorn rätt att ge ett anpassat prov eller låta studenten genomföra provet på ett alternativt sätt.

Betygsskala

Som betyg på kursen används Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U).

Kursutveckling

Vid kursens avslutning genomför studenterna en kursvärdering som sammanställs och kompletteras av kursansvarig lärare i en kursrapport som är tillgänglig för studentkåren. Sedan förra gången kursen gavs har följande förändringar genomförts:

- Differentierade betyg sätts på alla examinationer,
- viss förändring i litteraturen för att möta studenters behov av representanter för ortodox teologi, kvinnliga teologer samt den frikyrkliga teologin,
- AI-nivå har lagts till.

Litteratur

Teologins historia, 10 högskolepoäng The History of Theology, 10 ECTS-credits

Kod	ST401H	Giltig från	Höstterminen 2025
Ämnesgrupp	Systematisk teologi	Fastställd	2025-02-17
Nivå	A1N, avancerad nivå 1	Senast ändrad	2025-02-13

McGrath, Alisdair. 2012. *Historical Theology: An Introduction to the History of Christian Thought*. 2:a uppl. London: Wiley-Blackwell.

* Olsen, Roger. 2016. *The Mosaic of Christian Belief: Twenty Centuries of Unity and Diversity*. Downers Grove: IVP Academic.

Primärtexter:

* Anselm från Canterbury. 2008. "Why God Became Man" i *Anselm of Canterbury: The Major Works*. Oxford: Oxford University Press.

Aquino, Thomas. *Förklaringar över den kristna tron*. Skellefteå: Artos, s. 7–55. (Digital text, läggs ut på *itslearning*)

Augustinus. *Enchiridion: Liten handbok om tro, hopp och kärlek*. Skellefteå: Artos.

Barth, Karl. 2011. *Dogmatik i grunddrag*. Spricka förlag, kap 1, 5, 10–12 samt ytterligare fritt valda 20 sidor.

Calvin, Jean. 2008. *Institutes of the Christian Religion*. Peabody: Hendrickson. Digitalt utdrag *itslearning* samt sidor eget valt tema.

Gregorios av Nyssa. 2012. *Kateketiska föreläsningar*. Skellefteå: Artos.

Hildegard av Bingen. 2001. *Selected Writings*. Penguin Classics. (Digital text, läggs ut på *itslearning*)

Irenaeus. 2007. *Bevis för den apostoliska traditionen*. Skellefteå: Artos, s. 17–40.

Luther, Martin. 2011. *Om en kristen människas frihet*. Verbum.

Maximos Bekännaren. 1985. "The Church's Mystagogy" i *Maximos Confessor: Selected Writings (The Classics of Western Spirituality)*. Minneapolis: Paulist Press, s 181–225.

Schleiermacher. 2021. "Julfirandet: ett samtal" i översättning av Ola Sigurdson. (Digital text, läggs ut på *itslearning*)

Theresa av Jesus, 2011. *Betraktelse över Guds kärlek*. Karmeliterna.

Wesley, John, "Sermon 85: On Working Out Our Own Salvation". (Digital text, läggs ut på *itslearning*)

—, "Sermon 43: The Scripture Way of Salvation". (Digital text, läggs ut på *itslearning*)

Resurser för arbete med modern teologi

Simpson, Christopher Ben. 2016. *Modern Christian Theology*. London: Bloomsbury T&T Clark, i urval.

Ford, David F. och Rachel Muers, red. 2005. *The Modern Theologians: An Introduction to Christian Theology Since 1918*. 3:e uppl. Malden: Blackwell.

Kristiansen, Staale Johannes och Svein Rise, red. 2013. *Key Theological Thinkers: From Modern to Postmodern*. Farnham: Ashgate.

* används för att markera den kurslitteratur som finns att tillgå som e-bok via ALT:s bibliotek.